

Stockholm 2012-03-15

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Näringsutskottet
Sveriges Riksdag
100 12 Stockholm

För att fungera måste avtal med timvis mätning också avräknas per timme

Branschföreningen Oberoende Elhandlare (OE) anser att effektiviteten på elmarknaden för förbättras avsevärt om såväl elproducenter som elanvändare kan anpassa sitt beteende till den aktuella marknadssituationen. Kan energianvändarna begränsa sin elkonsumention, när energiproduktionskostnaderna stiger och/eller när man närmar sig det maximala effektuttaget, så minskar kapacitetskraven och behovet av en effektreserv begränsas samtidigt som den samhällsekonomiska effektiviteten ökar. Detta är självklart mycket viktigt när det gäller elanvändare i form av tunga energikrävande processindustrier, men det finns också stora fördelar med att även skapa sådana möjligheter för hushållskunder. Om hushållen skulle kunna begränsa sin elanvändning under tider med höglast på marknaden, då elproduktionen är dyr, så skulle det medföra vinster för såväl hushållsekonomin som klimatet genom att kolkraften kan minskas.

För att hushållen skall ges möjligheter att anpassa sitt beteende till den aktuella marknadssituationen bör även de avräknas för den faktiska elförbrukningen timme för timme. I samband med övergången till månadsvis mätning installerades nya mätare i elnäten. En betydande andel av dessa mätare klarar även av att hantera timvis mätning.

Med dessa mätare är det således enkelt att tillgodose önskemål om timvis mätvärden. Det tillkommer i dessa fall en relativt liten merkostnad för mätvärdeshantering jämfört med för hanteringen vid månadsvis mätning.

För att ge hushållen möjlighet att anpassa sin elanvändning och minska sina kostnader samt att öka effektiviteten på elmarknaden har OE sedan länge drivit:

- Att det införs krav på timvis mätning för samtliga elanvändare.
- Att alla nät som kan registrera timvisa mätvärden skall leverera sådana mätvärden för alla kunder till den ansvarige elhandlaren oavsett om det är en ”konkurrerande” elleverantör eller ej.

Oberoende Elhandlare anser att förslaget i regeringskansliets promemoria om timmätning för aktiva kunder var ett första steg i rätt riktning och att det är viktigt att en sådan mätning skall ske utan någon merkostnad för de kunder som väljer timmätning. Vi delar också uppfattningen att det ger en ökad flexibilitet i förbrukningen på elmarknaden, utöver att det bidrar positivt till klimatmålen, medför det en effektivare marknad med ökad konsumentmakt.

Vi förstår dock inte alls logiken i förslaget i den nu aktuella lagrådsremissen, där man förordar timvisa avtal för alla aktiva kunder, men samtidigt föreslår att de kunder som väljer timvis mätning skall avräknas på samma sätt som de som inte har timvis mätning. Inför man inte samtidigt timvis avräkning för denna grupp så kommer inte avtalen med timvis mätning att fungera på marknaden.

Vi menar vidare att förslaget att begränsa timvis mätning till aktiva kunder är otillräckligt om man vill främja en ökad flexibilitet i elkundernas efterfrågan med hänsyn till situationen på elmarknaden och den aktuella prisnivån. Vill man åstadkomma detta måste timvis mätning införas för alla elkunder och förtroendet för elmarknaden måste också ökas så att en ökad andel kunder vågar välja ett rörligt elpris. Det först då som man har bättre förutsättningar att få en ökad samhällsekonomisk effektivitet i energianvändningen i Sverige och på den nordiska elmarknaden. Vi vill också i detta sammanhang också understryka vikten av att konsumenterna får tillgång till sina mätvärden i realtid och att man underlättar detta genom att ställa krav på standardiserade utgångar på elmätarna.

I den mån som det skulle bedömas vara omöjligt att genomföra detta steg som omfattar samtliga elkunder inom en mycket snar framtid, så vill OE peka på att den största effekten när det gäller påverkan av timvis mätning så att man får en mer flexibel efterfrågan m.h.t. marknadssituationen med största sannolikhet uppkommer för konsumenter med en något högre elanvändning än genomsnittshushållet, vanligen elkunder som bor i villa.

Som vi tidigare redovisat ser därför mycket positivt på de förslag som redovisades i Energimarknadsinspektionens rapport om timvis mätning. OE menar att det är ett bra förslag att välja "light-versionen" istället för att direkt införa full timavräkning. Tidtabellen för att införa full timavräkning kan bli högst osäker och risken är påtaglig reformen då skulle försenas. Vi menar därför att detta andra steg måste införas snarast möjligt efter det första steget med timmätning för aktiva kunder som föreslås i den remitterade promemorian.

Enligt vår uppfattning var förslagen Energimarknadsinspektionens rapport väl avvägda och tidplanen för genomförandet kortas ytterligare om man kunde begära dispens för de få elnät som inte har mätare som klarar timvis mätning. Föregående vinter visade med all tydlighet att det är bråttom att genomföra denna reform så att villakunderna kan få incitament och möjlighet att agera på extrema elpriser.

Avgränsningen till kunder med en historisk förbrukning om minst 8000 kWh per år är enligt vår uppfattning rimlig. Vi anser vidare att det är väsentligt att reformen i "light - versionen" genomförs så snabbt som möjligt. Den föreslagna tiden ett och ett halvt år efter beslut framstår realistisk och kan snarare kortas till ett år. Även om det finns fördelar med att harmonisera med regelverket för en gemensam nordisk slutkundsmarknad, så behöver inte timmätningens reformen vänta till 2015.

Till detta kommer att det är angeläget att snabbt påverka kundernas beteende så att de drar ner sin energianvändning när elproduktionskostnaderna stiger och/eller man närmar sig det maximala effektuttaget. Detta är en viktig förutsättning om det skall vara möjligt att avveckla effektreserven. Därför vore det helt orimligt att vänta med att genomföra timavräkning light på villakunder.

För att de ska bli en fungerande marknad med bra konkurrens måste alla elkunder över 8 000 kWh/år ha samma typ av avräkning. Först då kan marknadsföring och försäljning av de nya elavtalen bli enkel och effektiv. Först då kommer reformen att få någon effekt på kundernas

beteenden. Och att det då som reformen skapar förutsättningar för att det kommer säljas styrssystem och till villaägarna så att det blir enkelt att anpassa sin förbrukning till timpriserna på Nordpool. Vi menar också att det är bättre att EI ges en möjlighet att ge ett tidsbegränsat undantag från kraven på timvis registrering och avräkning än att skjuta upp tidpunkten för genomförandet av reformen. Det är dock angeläget att denna dispensmöjlighet tillämpas mycket restriktivt och begränsas till extrema fall.

Oberoende Elhandlare föreslår sammanfattningsvis att:

1. Förslaget att införa timvis mätning för aktiva kunder utan timvis avräkning bör inte genomföras. Förslaget som det är utformat i lagrådsremissen fungerar inte på elmarknaden och kommer inte att påverka elanvändningen på ett sätt som var avsett i det ursprungliga förslaget. Genomförs förslaget så kommer det sannolikt att öka misstroendet för elmarknaden.
2. Genomför i stället vid samma tidpunkt som i lagrådsremissen d.v.s. 1 oktober 2012, som ett första steg, att alla aktiva kunder som vill ha timmätning får det och då också med timvis avräkning. Man kan då använda den avräkningsprincip som idag används för timmätta kunder. För nätägarna innebär det att man kan använda befintliga system och processer. Det enda som behöver ändras är kommunikationen med mätaren och i vissa fall byte av mätare. (Vill man begränsa nätbolagens kostnader så kan man begränsa reformen till aktiva kunder med minst 8000 kWh per år)
3. Ett andra steg genomförs den 1 november 2013. I detta steg blir alla kunder med mer än 8000 kWh per år timmätta. En enklare form av rapportering införs ”timmätning light” införs. Den innebär att timvärdena skickas månadsvis till elhandlaren. Om alla kunder i denna kategori avräknas per timme, så kommer utbudet av produkter och tjänster för att hjälpa elkunderna med en effektivare energianvändning att öka.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn